ദേവീഭാഗവതപുരാണമ്/സ്കന്ധഃ 03/അധ്യായഃ 22

സുദർശനശശികലയോർവിവാഹവർണനമ്

വ്യാസ ഉവാച

ശ്രുത്വാ സുതാവാക്യമനിന്ദിതാത്മാ

നൃപാംശ്ച ഗത്വാ നൃപതിർജഗാദ .

വ്രജന്തു കാമം ശിവിരാണി ഭൂപാഃ

ശ്വോ വാ വിവാഹം കില സംവിധാസ്യേ .. 1 ..

ഭക്ഷ്യാണി പേയാനി മയാ൪പിതാനി

ഗൃഹ്ണന്തു സർവേ മയി സുപ്രസന്നാഃ .

ശ്വോ ഭാവി കാര്യം കില മണ്ഡപേ൪ത്ര

സമേത്യ സർവൈരിഹ സംവിധേയമ് .. 2 ..

നായാതി പുത്രീ കില മണ്ഡപേ൪ദ്യ

കരോമി കിം ഭൂപതയോ൪ത്ര കാമമ് .

പ്രാതഃ സമാശ്വാസ്യ സുതാം നയിഷ്യേ

ഗച്ഛന്തു തസ്മാച്ഛിവിരാണി ഭൂപാഃ .. 3 ..

ന വിഗ്രഹോ ബുദ്ധിമതാം നിജാശ്രിതേ

കൃപാ വിധേയാ സതതം ഹ്യപത്യേ .

വിധായ താം പ്രാതരിഹാനയിഷ്യേ

സുതാം തു ഗച്ഛന്തു നൃപാ യഥേഷ്ടമ് .. 4 ..

ഇച്ഛാപണം വാ പരിചിന്ത്യ ചിത്തേ

പ്രാതഃ കരിഷ്യാമ്യഥ സംവിവാഹമ് .

സർവൈഃ സമേത്യാത്ര നൃപൈഃ സമേതൈഃ

സ്വയംവരഃ സർവമതേന കാര്യഃ .. 5 ..

ശ്രുത്വാ നൃപാസ്തേഽവിതഥം വിദിത്വാ

വചോ യയുഃ സ്വാനി നികേതനാനി .

വിധായ പാർശ്വേ നഗരസ്യ രക്ഷാം

ചക്രുഃ ക്രിയാ മധ്യദിനോദിതാശ്ച .. 6 ..

സുബാഹുരപ്യാര്യജനൈഃ സമേത-

ശ്ചകാര കാര്യാണി വിവാഹകാലേ .

പുത്രീം സമാഹൂയ ഗൃഹേ സുഗുപ്തേ

പുരോഹിതൈർവേദവിദാം വരിഷ്ഠൈഃ .. 7 ..

സ്നാനാദികം കർമ വരസ്യ കൃത്വാ

വിവാഹഭൂഷാകരണം തഥൈവ .

ആനായ്യ വേദീരചിതേ ഗൃഹേ വൈ

തസ്യാർഹണാം ഭൂമിപതിശ്ചകാര .. 8 ..

സവിഷ്ടരം ചാചമനീയമർഘ്യം

വസ്ത്രദ്വയം ഗാമഥ കുണ്ഡലേ ദ്വേ .

സമർപ്യ തസ്മൈ വിധിവന്നരേന്ദ്ര

ഐച്ഛത്സുതാദാനമഹീനസത്ത്വഃ .. 9 ..

സോഽപ്യഗ്രഹീത്സർവമദീനചേതാഃ

ശശാമ ചിന്താഽഥ മനോരമായാഃ .

കന്യാം സുകേശീം നിധികന്യകാസമാം

മേനേ തദാഽഽത്മാനമനുത്തമഞ്ച .. 10 ..

സുപൂജിതം ഭൂഷണവസ്ത്രദാനൈ-

ര്വരോത്തമം തം സചിവാസ്തദാനീമ് .

നിന്യുശ്ച തേ കൗതുകമണ്ഡപാന്ത-

ര്മുദാന്വിതാ വീതഭയാശ്ച സർവേ .. 11 ..

സമാപ്തഭൂഷാം വിധിവദ്വിധിജ്ഞാഃ

സ്ത്രിയശ്ച താം രാജസുതാം സുയാനേ .

ആരോപ്യ നിന്യുർവരസന്നിധാനൺ

ചതുഷ്കയുക്തേ കില മണ്ഡപേ വൈ .. 12 ..

അഗ്നിം സമാധായ പുരോഹിതഃ സ

ഹുത്വാ യഥാവച്ച തദന്തരാലേ .

ആഹ്വായയത്തൗ കൃതകൗതുകൗ തു

വധൂവരൗ പ്രേമയുതൗ നികാമമ് .. 13 ..

ലാജാവിസർഗം വിധിവദ്വിധായ

കൃത്വാ ഹുതാശസ്യ പ്രദക്ഷിണാഞ്ച .

തൗ ചക്രതുസ്തത്ര യഥോചിത്തം തത്

സർവം വിധാനം കുലഗോത്രജാതമ് .. 14 ..

ശതദ്വയം ചാശ്വയുജാം രഥാനാം

സുഭൂഷിതം ചാപി ശരൗഘസംയുതമ് .

ദദൗ നൃപേന്ദ്രസ്തു സുദർശനായ

സുപൂജിതം പാരിബർഹം വിവാഹേ .. 15 ..

മദോത്കടാൻഹേമവിഭൂഷിതാംശ്ച

ഗജാൻഗിരേഃ ശൃങ്ഗസമാനദേഹാൻ .

ശതം സപാദം നൃപസൂനവേഽസൗ

ദദാവഥ പ്രേമയുതോ നൃപേന്ദ്രഃ .. 16 ..

ദാസീശതം കാഞ്ചനഭൂഷിതം ച

കരേണുകാനാം ച ശതം സുചാരു .

സമർപയാമാസ വരായ രാജാ

വിവാഹകാലേ മുദിതോഽനുവേലമ് .. 17 ..

അദാത്പുനർദാസസഹസ്രമേകം

സർവായുധൈഃ സമ്ഭൃതഭൂഷിതഞ്ച .

രത്നാനി വാസാംസി യഥോചിതാനി

ദിവ്യാനി ചിത്രാണി തഥാവികാനി .. 18 ..

ദദൗ പുനർവാസഗൃഹാണി തസ്മൈ

രമ്യാണി ദീർഘാണി വിചിത്രിതാനി .

സിന്ധൂദ്ഭവാനാം തുരഗോത്തമാനാ-

മദാത്സഹസ്രദ്വിതയം സുരമ്യമ് .. 19 ..

ക്രമേലകാനാഞ്ച ശതത്രയം വൈ

പ്രത്യാദിശദ്ഭാരഭൃതാം സുചാരു .

ശതദ്വയം വൈ ശകടോത്തമാനാം

തസ്മൈ ദദൗ ധാന്യരസൈഃ പ്രപൂരിതമ് .. 20 ..

മനോരമാം രാജസുതാം പ്രണമ്യ

ജഗാദ വാക്യം വിഹിതാഞ്ജലിഃ പുരഃ .

ദാസോഽസ്മി തേ രാജസുതേ വരിഷ്ഠേ

തദ്ബ്രൂഹി യത്സ്യാത്തു മനോഗതം തേ .. 21 ..

തം ചാരുവാക്യം നിജഗാദ സാപി

സ്വസ്ത്യസ്തു തേ ഭൂപ കുലസ്യ വൃദ്ധിഃ .

സമ്മാനിതാഽഹം മമ സൂനവേ ത്വയാ

ദത്താ യതോ രത്നവരാ സ്വകന്യാ .. 22 ..

ന ബന്ദിപുത്രീ നൃപ മാഗധീ വാ

സ്തൗമീഹ കിം ത്വാം സ്വജനം മഹത്തരമ് .

സുമേരുതുല്യസ്തു കൃതഃ സുതോഽദ്യ മേ

സമ്ബന്ധിനാ ഭൂപതിനോത്തമേന .. 23 ..

അഹോഽതിചിത്രം നൃപതേശ്ചരിത്രം

പരം പവിത്രം തവ കിം വദാമി .

യദ്ഭ്രഷ്ടരാജ്യായ സുതായ മേഽദ്യ

ദത്താ ത്വയാ പൂജ്യസുതാ വരിഷ്ഠാ .. 24 ..

വനാധിവാസായ കിലാധനായ
    പിത്രാ വിഹീനായ വിസൈന്യകായ .
സർവാനിമാൻഭൂമിപതീന്വിഹായ
    ഫലാശനായാർഥവിവർജിതായ .. 25 ..
സമാനവിത്തേഽഥ കുലേ ബലേ ച
    ദദാതി പുത്രീം നൃപതിശ്ച ഭൂയഃ .
ന കോഽപി മേ ഭൂപസുതേഽർഥഹീനേ
    ഗുണാന്വിതാം രൂപവതീഞ്ച ദദ്യാത് .. 26 ..
വൈരം തു സർവൈഃ സഹ സംവിധായ
    നൃപൈർവരിഷ്ഠൈർബലസംയുതൈശ്ച .
സുദർശനായാഥ സുതാഽർപിതാ മേ
    കിം വർണയേ ധൈര്യമിദം ത്വദീയമ് .. 27 ..
നിശമ്യ വാക്യാനി നൃപഃ പ്രഹൃഷ്ടഃ
    കൃതാഞ്ജലിർവാക്യമുവാച ഭൂയഃ .
ഗൃഹാണ രാജ്യം മമ സുപ്രസിദ്ധം
    ഭവാമി സേനാപതിരദ്യ ചാഹമ് .. 28 ..
നോചേത്തദർധം പ്രതിഗൃഹ്യ ചാത്ര
    സുതാന്വിതോ രാജ്യഫലാനി ഭുങ്ക്ഷ്വ .
വിഹായ വാരാണസികാനിവാസം
    വനേ പുരേ വാസമതോ ന മേഽസ്തി .. 29 ..
നൃപാസ്തു സന്ത്യേവ രുഷാന്വിതാ വൈ
    ഗത്വാ കരിഷ്യേ പ്രഥമം തു സാന്ത്വനമ് .
തതഃ പരം ദ്വാവപരാവുപായൗ
    നോചേത്തതോ യുദ്ധമഹം കരിഷ്യേ .. 30 ..
ജയാജയോ ദൈവവശോ തഥാപി
    ധർമേ ജയോ നൈവ കൃതേഽപ്യധർമേ .

തേഷാം കിലാധർമവതാം നൃപാണാം
    കഥം ഭവിഷ്യത്യനുചിന്തിതം വൈ .. 31 ..
ആകർണ്യ തദ്ഭാഷിതമർഥവച്ച
    ജഗാദ വാക്യം ഹിതകാരകം തമ് .
മനോരമാ മാനമവാപ്യ തസ്മാത്
    സർവാത്മനാ മോദയുതാ പ്രസന്നാ .. 32 ..
രാജഞ്ഛിവം തേഽസ്തു കുരുഷ്വ രാജ്യം
    ത്യക്ത്വാ ഭയം ത്വം സ്വസുതൈഃ സമേതഃ .
സുതോഽപി മേ നൂനമവാപ്യ രാജ്യം
    സാകേതപുര്യാം പ്രചരിഷ്യതീഹ .. 33 ..
വിസർജയാസ്മാന്നിജസദ്മ ഗന്തും
    ശിവം ഭവാനീ തവ സംവിധാസ്യതി .
ന കാഽപി ചിന്താ മമ ഭൂപ വർതതേ
    സഞ്ചിന്തയന്ത്യാ പരമാമ്ബികാം വൈ .. 34 ..
ദോഷാ ഗതാ വിവിധവാക്യപദൈ രസാലൈ-
    രന്യോന്യഭാഷണപദൈരമൃതോപമൈശ്ച .
പ്രാതർനൃപാഃ സമധിഗമ്യ കൃതം വിവാഹം
    രോഷാന്വിതാ നഗരബാഹ്യഗതാസ്തഥോചുഃ .. 35 ..
അദ്യൈവ തം നൃപകലങ്കധരഞ്ച ഹത്വാ
    ബാലം തഥൈവ കില തം ന വിവാഹയോഗ്യമ് .
ഗൃഹ്ണീമ താം ശശികലാം നൃപതേശ്ച ലക്ഷ്മീം
    ലജ്ജാമവാപ്യ നിജസദ്മ കഥം വ്രജേമ .. 36 ..
ശൃണ്വന്തു തൂര്യനിനദാൻകില വാദ്യമാനാ-
    ഞ്ഛങ്ഖസ്വനാനഭിഭവന്തി മൃദങ്ഗശബ്ദാഃ .
ഗീതധ്വനിം ച വിവിധം നിഗമസ്വനഞ്ച
    മന്യാമഹേ നൃപതിനാഽത്ര കൃതോ വിവാഹഃ .. 37 ..

അസ്മാൻപ്രതാര്യ വചനൈർവിധിവച്ചകാര

വൈവാഹികേന വിധിനാ കരപീഡനം വൈ .

കർതവ്യമദ്യ കിമഹോ പ്രവിചിന്തയന്തു

ഭൂപാഃ പരസ്പരമതിം ച സമർഥയന്തു .. 38 ..

ഏവം വദത്സു നൃപതിഷ്വഥ കന്യകായാഃ

കൃത്വാ വിവാഹവിധിമപ്രതിമപ്രഭാവഃ .

ഭൂപാന്നിമന്ത്രയിതുമാശു ജഗാമ രാജാ

കാശീപതിഃ സ്വസുഹൃദൈഃ പ്രഥിതപ്രഭാവൈഃ .. 39 ..

ആഗച്ഛന്തം ച തം ദൃഷ്ട്വാ നൃപാഃ കാശീപതിം തദാ .

നോചുഃ കിഞ്ചിദപി ക്രോധാന്മൗനമാധായ സംസ്ഥിതാഃ .. 40 ..

സ ഗത്വാ പ്രണിപത്യാഹ കൃതാഞ്ജലിരഭാഷത .

ആഗന്തവ്യം നൃപൈഃ സർവൈർഭോജനാർഥം ഗൃഹേ മമ .. 41 ..

കന്യയാ്സൗ വൃതോ ഭൂപഃ കിം കരോമി ഹിതാഹിതമ് .

ഭവദ്ഭിസ്തു ശുഭഃ കാര്യോ മഹാന്തോ ഹി ദയാലവഃ .. 42 ..

തന്നിശമ്യ വചസ്തസ്യ നൃപാഃ ക്രോധപരിപ്ലുതാഃ .

പ്രത്യൂചുർഭുക്തമസ്മാഭിഃ സ്വഗൃഹം നൃപതേ വ്രജ .. 43 ..

കുരു കാര്യാണ്യശേഷാണി യഥേഷ്ടം സുകൃതം കൃതമ് .

നൃപാഃ സർവേ പ്രയാന്ത്വദ്യ സ്വാനി സ്വാനി ഗൃഹാണി വൈ .. 44 ..

സുബാഹുരപി തച്ഛ്രുത്വാ ജഗാമ ശങ്കിതോ ഗൃഹമ് .

കിം കരിഷ്യന്തി സംവിഗ്നാഃ ക്രോധയുക്താ നൃപോത്തമാഃ .. 45 ..

ഗതേ തസ്മിന്മഹീപാലാശ്ചക്രുശ്ച സമയം പുനഃ .

രുദ്ധ്വാ മാർഗം ഗ്രഹീഷ്യാമഃ കന്യാം ഹത്വാ സുദർശനമ് .. 46 ..

കേചനോചുഃ കിമസ്മാകം ഹന്ത തേന നൃപേണ വൈ .

ദൃഷ്ട്വാ തു കൗതുകം സർവം ഗമിഷ്യാമോ യഥാഗതമ് .. 47 ..

ഇത്യുക്ത്വാ തേ നൃപാഃ സർവേ മാർഗമാക്രമ്യ സംസ്ഥിതാഃ .

ചകാരോത്തരകാര്യാണി സുബാഹുഃ സ്വഗൃഹം ഗതഃ .. 48 ..

ഇതി ശ്രീമദ്ദേവീഭാഗവതേ മഹാപുരാണേഽഷ്ടാദശസാഹസ്ര്യാം സംഹിതായാം തൃതീയസ്കന്ധേ സുദർശനശശികലയോർവിവാഹവർണനം നാമ ദ്വാവിംശോഽധ്യായഃ .. 22 ..

"https://sa.wikisource.org/w/index.php?title=ദേവീഭാഗവതപുരാണമ്/സ്കന്ധഃ_03/അധ്യായഃ_22&oldid=75601"
ഇത്യസ്മാദ് പ്രതിപ്രാപ്തമ്

-